

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy óra . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT. Mária-u. 1. sz.
 a kir. ítélőtábla épületével szemben,
 hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó föl-
 szólások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
I. EMELET
 hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény
 intézendő.

Kéziratot vissza nem adjuk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl

Politikai csatározások.

Pécs, 1896. március 27.

Politikai csatározások napjait éljük. Kormánypart és ellenzék organumai odafönt a centrumban — persze mindegyik a maga egyedül üdvözítő elveinek ma ilyen, holnap olyan szemüvegén keresztül nézve — ezeket a kisebb-nagyobb összetűzéseket, szenzációs leplezéseket, parlamenti pózolásokat, feleseléseket, s elvéve egy-egy önérzetes megnyilatkozását jobb remények fejében eddig hallgatásra kárhoztatott lelkeknek, **botrányoknak** nevezik. Van ezekben a csatározásokban bizony olyan is, a mit bátran elkeresztelhetnénk skandalumnak, de hát a mi kiforratlan politikai életünk folyama nem ma csapott át ebbe a mederbe. Innen-onnan két évtized politikai tisztességérzetének kellemetlen emlékeit szemléljük ezekben a folyvást felszinen uszó ugynevezett botrányokban. Nálunk az esz-
 közeiben nem éppen válogatós hatalmi vágy sokkal erősebben dominál, sem hogy az ebből eredő személyes torzalkodások a közügyek érdekében folyó nagy küzdelemben teljesen elmosódhatnának. A közügy, közérdek, közjó és sok-sok egyéb „köz“ mind csak afféle elnyűtt köpönyeg, melyet a parlamentnek nevezett szent csarnokban nap-
 nap után fel- és elhangzó jámbor imádságok közben rátérítünk arra a gordiusi csomóra, mely a hatalom árnyékában hűselő s a hatalom után kapaszkodó kis és nagy kaliberű hazafiak önérdék nélkül való

hazafiságának aranyszálaiból koronkint annyira össze-vissza bogozódik, hogy nemzeti főnmaradásunk szempontjából sokkal okosabbnak látszik azt, ilyen pseudo-gordiusi csomónak hagyva, e fajta „köz-köpeny“ alá rejteni, mintsem keresni azt a kardot, mely a mindent megmételvező magánérdekek ilyen megcsomósodását egyszer s mindenkorra lehetlenné tenné.

Igen, igen, könnyebb az ilyen radikális gyógymódot ajánlani, mint azt kipróbálni — gondolják sokan. Mi pedig azt hisszük, hogy nem oly szegény ez a nemzet — csak olyannak látszik, — hogy ilyen kardféle szerepre alkalma, karakterei ne volnának. Voltak a multban is, vannak a jelenben is a politikai élet sarától ment nagy alakjaink. A közel multból elég az egy Baross fényes nevére hivatkoznunk. A jelen politika csatározásai szinte tulsokat tárnak már a szokatlan dolgok iránt szerfelett érdeklődő kíváncsi tömegek elé s mégis be kell vallanunk, hogy sokat látunk ugyan, de keveset látunk tisztán...

Hazája sorsán szeretettel csüngő nemesebb lélek akad egy-kettő még közöttünk — magyarok közt is. Önzetlenség, önállóság, független hazafias gondolkodás megnyilatkozik néha-néha — az igaz, hogy a legtöbbször nem tényleges hivatalviselésük ideje alatt egy-egy állás és rangbeli hazafi szavaiban, sőt tényeiben is. De ezek a tények valósággal csuda dolog számba mennek azok mellett az önérzetes beszédek

mellett. A hazafias tények másutt is ritkák, nem csupán nálunk, ezredéves magyaroknál. Aztán minek is produkálnánk mi ezredéves Magyarország büszke magyarjai, tényeket? Hisz eleget tettek öseink; tényekkel szerzett dicsőségüket visszhangozák a Kárpátok bércei; tetteikben nyilvánuló mesés nagyságukat irigyen csodálja a világ? — Elvégre csak beszélni is kell. Mindig tenni és mindig tenni: hova lenne, mivé roskadna ez a szerencsétlen ország ennyi hazafias cselekedet roppant terhe alatt? Tények, áldozatra kész hazafiak örök időkre szóló cselekedetei tartották meg e nemzetet ezer esztendő keserű megpróbáltatásai s népeket elsöprő viharai között; most, a lepergett s a következő ezerév mesgyéjén, szavakkal, ékes dikciókkal, botrányoknak keresztelt apróbb politikai csatározásokkal ünnepeljük nemzetünk Géniuszát. Vannak még nálunk — hála a népeket fentartó gondviselésnek — a lázas ünnepi hangulatok e válságos napjaiban is, a kik nemcsak nagyra termettek, de nagyra termettségük nemes ambícióval is párosul, s nem hagyják cserbe ezt a boldogtalan nemzetet még akkor sem, ha beszélni kell!..

Tenni, ha csak tenni kell, ott a parlament: ott csak tenni szoktak. Mig más parlamentek pusztá szófecsérlésekkel lopják az időt, addig a mi parlamentünk — folyvást akcióban van, folyton dolgozik, szakadatlanul — tesz. S hogy a beszédből is valamiképp egészen

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

„Húsz esztendő.“

(Költemények. Irta Balog István.)

Húsz esztendő hosszú idő egy ember életében. A mi Balog Pistánk, ez az isten kegyelméből való poéta pedig már ennyi idő óta irogatja a szebbnél szebb verseket és jól eső érzéssel vettük kezünkbe azt a vaskos kötetet, mely húsz évi munkásság gyümölcsét foglalja magában.

Elvezetett gyönyörködtünk a szerző hamisítatlan, tősgyökeres magyar nyelvezetében, és midőn a 460 oldalra terjedő, izlésesen kiállított munkát végigolvastuk, elismeréssel kell adoznunk ennek a vidéken élő poétának, hogy a mai reális korban oly ideálisan tud érezni és ezeket az érzelmeket nem affektálva, ügyesen, tetszetős formában tudja megrögzíteni.

Persze, fővárosi kritikusok szemüvegén át nézve, munkája nem megfelelő a mai koraknak, mert mint mondják, járt csapáson halad. Eszmemenet, nyelvezet és népiesség terén Arany Jánost és Tompát utánozza. Részünkről hozzáteszük, hogy sok van benne

a Petőfi materiájából, a mit hazafias és szerelmi dalainál vehetünk leginkább észre.

Szegény Balog Pista, mit tehet ő róla, hogy még ma is, a szenzációk korszakában, nemesen, ideálisan tud gondolkozni, hogy nem ragadtatja el magát a divatos áramlatokkal és így költeményei nem modernek? Azok, a kik szeretik a szépet, a valódi költészetet, azt hisszük, hogy velünk együtt szintén élvezettel fogják olvasni Balog verseit, melyeknek nagy részük oly ismerős a pécsi közönség előtt, hisz itt születtek a Mecsek-alján, az itteni sajtó hozta őket először nyilvánosságra, és a közönség már akkor kész volt ítéletével, hogy Balog István nem szárnypróbálgató verselő, a milyen ezrével terem minden tavasszal, mint nyári eső után a gomba, de mélyen érző, tanult és bevégzett tökéletességű poéta.

Bizonyára sokan ismerték a szerény megjelenésű fiatal embert, midőn 10—12 esztendővel ezelőtt itt élt közöttünk. A Jezenszky-családnál volt nevelő, e sorok írójának az elődje. Sokan megkedvelték a szolid fiatalembert, és ámbár nem szívesen ment és nem is kereste a társaságokat, de csakhamar kedvence lett a pécsi előkelő köröknek. Később innét vitt magának feleséget, ifjúkori eazményképét, a kihez költeményei

javarészét intézte, melyek valóban igaz gyönyögyei a költészetnek. Most Győrben él csendes boldogságban és mint látszik, mi reánk is gondolt, mert elküldte hozzánk összes költeményeit.

Minket baráti érzelem fűz a poétához, éppen azért nem is helyezkedünk a kritikának arra a fokára, mint fővárosi kollegáink tették, bárha a mi helyzetünk szakasztott ugyanaz, mint az övék. Csakhogy mi különbséget tudunk tenni egy hatásra számított irodalmi mű és egy örökbecsű munka közt. Balog munkája nekünk, a kik távol élünk a főváros nyüzsgő zajától, nagyon tetszik, mert idegeink egészségesek, gondolkodásunk nem fáradt el annyira, hogy ne tudnók élvezni háborítatlanul a szépet, az eszmei szépséget, a mi Balog költeményeinek minden során áttonódik.

Fővárosi kollegáink és az ottan élő divatos verselők, megengedjük, hogy talán szívesen emelkednének az idealizmus világába, talán örömmel rajzólnák meg azt a tisztultabb világot, a mit a mindennapi élet mesterkelt gyönyöreire közé a nemesebben érző lelkek hiába álmodnak; de hát az a nagy ur, az a sors, a helyzet emlékezteti őket, hogy lassabban barátocskám, csak a földön vagyunk; és magasaróptú gondolatainknak csakhamar szár-

ki ne tanuljunk, dikciózásra alkalmas ünnepekről — minő pl. egy-egy főispáni beiktató, bucsuzó stb. — készségesen gondoskodik a mi legfőbb belügyi kormányunk. Nem mulik el hét, hogy főispáni programbeszédéről ne adnának hírt a lapok, s viszont nagyon természetes, hogy ugyanannyi alkalom kínálkozik igazságszerető főispáni szívek önértékes megnyilatkozására.

Csak a napokban olvastunk a fővárosi lapokban Csáky Gyula gróf szepesmegyei főispán bucsuzásáról. A megye övációjában részesítette. A mi azonban még nem mond semmit, mert meg vagyunk róla győződve, hogy az új főispán legalább is hasonló övációban fog részesülni. Az már azonban a mai politikai légkörben nevelkedettek legtöbbször nézve meglepő volt, hogy a volt főispán — nyilatkozott. Nyilatkozata pedig abban csucosodott ki, hogy azért kellett állásától megválnia, mert mindenha egy érdeket ismert csak: megyéje javán munkálkodni, s ezen munkássága közben arra a meggyőződésre jutott, hogy a saját feje csak saját feje, s hogy ő semmiképp sem teheti, hogy a gondjaira bízott megyében ne a saját becses fejét használja arra a főispánoknak is szükséges és gondolkodásnak nevezett szellemi funkcióra. A szepesmegyei főispánnak ez a meggyőződése azonban csakis helyi érdekű (partikuláris-e vagy vicinális? nem tudjuk) meggyőződés volt. S ebben rejlett annak meg-reparálhatatlansága. Főispánoknak első sorban országos meggyőződéssel kell bírniok, s csak annyiban lehet másfajta meggyőződésük is, a mennyiben ellentét a kettő között, és pedig az előbbi hátrányára, fen nem forog.

Igy tehát a szepesmegyei főispán saját külön helyi érdekű meggyőződésének esett áldozatul. A belügyi kormány nem ejt el senkit, saját meggyőződéséi ejtenek el mindenkit. Az az „impraktikus idealizmus”, melynek a szepesmegyei főispán maga nevezi el az ő saját független meggyőződését, az tette reá nézve lehetetlenné a főispáni disz és méltóság tovább viselését. Afféle helyi érdekű nézetekkel birni,

nyát szegi: „a mi közönségünk nem fog téged megérteni.” Ugy bizony, mert a mai olvasó közönségnek nem kell a mennyország csendes derűje, békés ragyogása, mely izgalom helyett megnyugtat: hanem kell a pokol borzalmaival, vétkeivel, kárhözataival, hogy idegeit fölrazza.

Egy szóval szenzáció kell most minden téren, legkiváltképpen a telenyomatott papíroson. Ha aztán akad elvétve olyan író, mint a mi Balog Pistánk, a ki megrajzolja a családi élet bájos, csendes képét, az élet normális, nyugalmas körülményeit, esetleg hazáról, hazafiságról mer beszélni, arra azt mondja a beteges idegzetű közönség, melynek gondolkodását még betegesebb ujságok vezetik, hogy százszor elcsépett, mindennapi dolgokat hoz elő; a kritikusok pedig — a kik szintén az ideges áramlat hatalma alatt állanak — azt mondják munkájára, hogy taposott uton halad.

Hisz ne menjünk nagyon messze, napról-napra tapasztalhatjuk idehaza, hogy azok a munkák, melyekben a házasságtörés jeleitől vannak megfestve tarkábbnál-tarkább, izgatottabbnál-izgatottabb változatokban, rendkívül kapósak, több kiadást érnek és az ilyenekre szokta mondani a csalhatatlan kritika, hogy

hogy „veszedelmes rossz szokássá vált — mint ő mondá — ma már Magyarországon az a fölfogás, hogy tisztviselőnek kötelessége mindenkor az uralkodó pártot támogatni. — Tisztviselő, azért, hogy szolgálataért fizetést huz, még nem alacsonyítható le a szolgaság színvonalára” stb. — szintén nem egyéb, mint veszedelmes rossz szokás.

Csáky gróf őszinte lélekre valló s elég bátorságról tanuskodó nyilatkozata meggyőzhet mindenkit arról, hogy Magyarországon még mindig tenni is lehet, még beszélni is. A tények azonban annak a bibliai elvnek az értelmében, hogy „ne tudja a bal kezéd, a mit tesz a jobb kezéd”. — nyilván közérdekből — még mindig inkább rejtve maradnak; míg a tiszta bor mellett minden szépért, jóért lelkesülő magyaroknak tartott önértékes és kevésbé önértékes — ilyen ugyan aligha van — beszédek rendszerint nyomdafesték alá kerülnek, s míg itt is, ott is meg-hányva-vetve s százszor visszhangozva be-járják széles e hazát, bizvást hazafias tényeknek tekinthetők.

Ilyen hazafias tényekből készülnek — úgy lehet — a második millénium alapkövei. . .

H i r e k.

Pécs, 1896. március hó 27.

A kapukulcs

— Óda prózában. —

Légy üdvözölve te megvetője a zárórának, te ellensége a kapusoknak, légy üdvöz te megtakarítója annyi meg annyi tizfilléreseknek, te megnyugtatója az emberiségnek, mikor a toronyóra a tizet elűtötte.

Áldalak téged, te aluminiumból készült fegyver, mely megkezdted szolgálatod, mikor a fáradt nap lement. Óh mily kéjes érzés, mily kellemes tudat fog el, ha téged zsebemben birhatlak.

Mikor a toronyóra a tizet üti és az éjeli ór a kapukulcsnélkülieket haza hívja, óh akkor veled együtt nevetek azon szerencsétlenek felett, kiknek nem jutott osztályrészül a szerencse, hogy téged szívökre szoríthassanak.

„nem szabad egyetlen intelligens olvasó asztaláról sem hiányozniok.”

Részünkről Balog István költeményeit alkalmasoknak tartjuk arra, hogy tisztultabb izlést, nemes gondolkodást, derűsebb égboltot vigyenek be azokba a körökbe, a hol eddigelé csak mindenben a modern járta, akkor el fogják ismerni, ha megszerzik ezt a könyvet, hogy nincs abban egyetlen kivetni való poema sem és Balog Muzsája úgy hat az olvasó kedélyére, mintha aranyozott felhők fodros közepéből szállott volna le erre a magyar földre és így magát magyarnak vallja minden ízében, minden porcikájában, hisz homlokán ég a jóleső isteni mosoly, mely a költőt lelkesítette, mely felülemelte a mindennapi prózai élet fölét.

Mi csak gratulálhatunk a mi Balog Pistánknak művéhez, kívánunk nagy elterjedést és hogy még sokat, sokat írjon nekünk, a mi közönségünknek, hogy ha majd aztán ezek a későbbi versek ismét összegyűlnek — „Negyven esztendő” címe alatt bocsássa őket ismét utjokra; lehet, hogy addig a közönség izlése is gyökeresen megváltozik.

B. S.

Már a természet is oly különös alakkal áldott meg, hogy mindenki rögtön felismer társaid közt. Mily erős, mily vaskos vagy a kicsiny iroda- szekrény- vagy kasszakulcsos-hos épeát. Ugyan nem megvetendő az élés kamra, sőt a kasszakulcs sem (ha van valami benne), de hozzád hasonlítva, semmivé törpülnek össze.

A kapukulcs az agglegény velejárója, vaj az élet kenyere. Abban a pillanatban, melyben először zsebedbe rejtéd a kapukulcsot, abban az édes pillanatban lettél te nagy koruvá, lettél férfivá.

Hasonló e kulcs a költészethez, csak éjjei dörög. Nappal, mikor a nap süt, melynek melegénél a káposzta, meg a szőlő érik, akkor nyugodtan függ a falon és álmodozik az éj költészetről, a korcsmaéletéről, kalandokról és töltött palackokról. De mikor a föld fele halott lesz és a varázslat Hekate borzasztó szolgálatát megkezdí, akkor szolgálatba állsz te is. Örömmel váglak ekkor zsebre és karöltve veled megyek bele az éj sötétébe.

Igen! a kapukulcs leghűbb barátja az agglegénynek, helyreállítja a zsebben a mérleget az elvesztett órákkal szemben, ez a súlyegyenlítő, mely fenntartja az ingatag időben . . . az osztja meg vele örömet, barátát, sőt „katzenjammerját” is.

Sirni tudok, ha látom, hogy embertársamnak nincs kapukulcsa. Kéjes érzéssel gondolok arra a dermesztő hideg éjre, mikor hazajöttem a multkoriban. Már messziről hallok, amint szomszédom, a gazdag háztulajdonos csenget és csenget, míg kapusa a meleg szobában Morfeusz, vagy talán más valaki karjaiban ringatózik. Fázik, remeg, dühében ordít . . . ekkor éreztem csak, mily boldogságot idézesz te elő drága kapukulcsom. Örvendő nyitom fel kapumat, a csikorgás énekként hangzik, mialatt szomszédom kancsal szemével irigyen tekint reám.

Óh mennyit mesélhetnék üdvözítő voltodról, egykor egy egész családot mentettem meg az elolvadástól, mikor zuhogó esőben szomszédomnak felnyitám a kaput és a kapu kinyitásával megnyitott a leány szíve is . . . derűre boru, a leány érzelmeit én is viszonoztam . . . és azóta kapukulcsom a fogason függ elmélkedve a régi jobb napokról, kalandokról, kellemes emlékekről, tudva, hogy mostantól fogva ott függve már meg is rozsdásodhatik.

Stella.

Napirend 1896. március 28-án.

Naptár. szombat márc. 28. — Róm. kath.: Sixtus. — Prot.: Gedeon. — Görög-kei: (márc. 16.) Sz. binusz. — Zsidó: S. Zav. — Nap két 5 óra 43 perckor — nyugszik 6 óra 27 perckor. — Hold két 6 óra 59 perckor este; nyugszik 11 óra 34 perckor délelőtt.

Időjárás: hőmérséklet 12 fok Cels. meleg, légyomlás 746 Kilitás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint enyhe idő és eső várható.

Színház: Kaposi Józsa és Sz. Nagy Imre bucsufeléléstül: „Bányamester”, operett.

— (A székesegyházi énekkar nagyhéti programja.) Virágvasárnap: A barkaszentelés énekei: choraliter.

„In monte Oliveti” Respons. és a körmeneti énekek: „Cum angelis” és „Ingrediente” 4 szöll. vegyeskar Haller tól. Mise choraliter. — Passio 4 szöll. vkar Soriano tól. — Offertorium: „Improperium” 4 szöll. vk. Orl. Lasso tól. Szerdán d. u. 4 órakor: A 9 Responsorium 4 sz. vk. Mitterer. „Christus factus est” 4 sz. vk. Fr. Anerio. „Miserere” 4 és 5 sz. váltakozó vkar Palestrina. Nagycsütörtökön: Mise: choraliter. — „Gloria” Palestrina Papae Marcelli miséjéből 6 szöll. Offert. Dextera Domini 4 sz. Mitterer. A sz. áldozáskor: „Lauda Sion” 4 sz. A körmenet-hez: „Pange lingua” 4 sz. Haller-tól. „Mandatum” 4 sz. Mettenleiter. Délután a 9

Respons. 4 sz. Haller. „Christus factus est“ 4 sz. Mitterer. „Miserere“ 4 és 5 sz. vk. Anerio. Nagypénteken: Mise: choraliter. — Passio 4 sz. Soriano. Improperiák 8 sz. vk. Palestrina. A körmenethez: „Vexilla regis“ 6 sz. Mettenleiter. A sz. sirhoz menet: „Jesu dulcis“ 4 sz. Haller. Délután: a 9 Resp. 4 sz. Haller. „Christus factus est“ Mitterer. — „Miserere“ 4 és 5 sz. vált. vk. Palestrina. Nagyszombaton: Mise: choral. „Gloria“ Haller „O quam suavis“ miséjéből 4 sz. — Ps. „Laudate Dominum“ és „Magnificat“ 4 sz. falsobordone Caes. de Zachariis. — Este a föltamadásnál: „Exsurge“ 4 sz. vk. — „Regina coeli“ 4 sz. Mayer töl. — „Tantum ergo“ és „Genitori“ 4 sz. L. Vittoria. Husvét vasárnap: Mise: Palestrina Papae Marcelli 6 sz. Offert.: „Terra tremuit“ 4 sz. Haller. Délután: Vesperas 4 sz. falsobord. Husvét hétfőn: Mise: Haller: „O quam suavis“ 4 sz. Offert.: „Angelus Domini“ 5 sz. Palestrina. Délután: Vesperas, mint az előző napon.

— **(Baranyamegye másodtanfelügyelője.)** Sok huza-vona után végre döntöttek a közoktatási miniszteriumban meggyénk másodtanfelügyelői állása betöltése érdekében. Tudvalevő dolog, hogy az ősszel Embert János unghmezei másodtanfelügyelő helyezettett hason minőségben Pécsre s innét pedig Laubheimer Róbert kizavartatott Tolnamegyébe. És Laubheimert mozgósítani azért kellett, mert Tolnába az ottani főtanfelügyelő mellé egy régebbi összekülönbözés folytán helyezni Embert nem lehetett. E közben Laubheimerért meggyénk közigazgatási bizottsága is lépéseket tett, hogy mint közkezdveltségű tanfelügyelő, kit családi kötelékei is Pécshez vonzanak, hagyassék meg. A kormány időközben Embert berendelte szolgálattételre a központba s így Laubheimer Szegzárdról teljes jó reménységgel számított visszahelyezésére. Ma azonban hirtelen és váratlanul Embert megjelent a kir. főtanfelügyelőnél a miniszter végleges intézkedésével, melylyel egyidejűleg Salamon József főtanfelügyelő is értesítettett. Így az áldozatnak tekinthető Laubheimer marad továbbra is Szegzárdon. Embert a másodtanfelügyelői állásának betöltésére jelentkezvén, kijelenté, hogy most szabadságot fogja kérni az átköltözés és egyéb ügyei rendezésére s hivatalát csak május elején fogja elfoglalni.

— **(A hamis tanuk.)** A rendőrség most egy hamis tanuskodásért elítelt cigányasszonyt és egy legényt keres, kik ellen a szegzárdi kir. törvényszék bocsájtotta ki a körözést. Özvegy Nagy Istvánné Horecki Anna, a ki bölcskei születésű és a fia Nagy József, a ki cecei illetőségű, hamisan esküdtek meg egy ellenük lefolytatott perben, hogy a fizetéstől megmeneküljenek. Később a hamis tanuzás rájuk derülvén, a törvényszék vád alá fogta őket s jogérvényesen el is ítélte hamis tanuzás miatt. Az anya és fia azonban a büntetés elől megszöktek s Nagykajdacsról, legutóbbi tartózkodási helyükről, ismeretlen vidékre költöztek el. Most a rendőrség keresi őket, hogy ha kézre kerülnek, átadja büntetésük kiállása végett a kir. ügyészségnek.

— **(Konyha-tűz.)** Ma délelőtt 10 órakor jelentették a tűzörnégnél, hogy az irtalmasok-utcájában 8. szám alatti házban

konyha-tűz van. A tűzoltóság azonnal kivonult a helyszínére, azonban a tűznél már nem sok dolga akadt, mert azt a házbeliek arra jóformán elloccsolták. A konyha-tűz akkép támadt, hogy a konyhában levő tűshely megett a fal deszkákkal volt bevonva s a szabálytalan építkezés folytán a takaréktűshelyen égő tűz melegtől a száraz deszkákat meggyuladt s mihamar lángba borult. Szerencsére azonban nagyobb vészedelem a tűzből nem keletkezett mint az, hogy a konyha nagy ijedtségben odaköszmösített minden ételt s így az ebéd kárbaveszett. A rendőrség elrendelte a konyha szabálytalan építkezésének azonnal leendő megváltottatását.

— **(Embervérre szemjásik.)** Egy fiatal ember tett ma jelentést a rendőrségnél, hogy a felsőmalom-utcában — merre naponkint elvezet az utja — valami Vaticus Ráfael nevű, ott lakó munkásember már többször rátámadt és fenyegette, hogy leüti; a vérét veszi, ha alkalma nyílik. A fiatal ember nem is ismeri közelebről az embervérre szemjászó munkást és feljelentette életveszélyes fenyegetés miatt, arra kérvén a rendőrkapitányt, hogy citáltassa be az embervérre szemjászó embert és vegye el a kedvét az életveszélyes fenyegetésektől.

— **(Gazdasági tudósítók.)** Kempner Ernő simontornyai és Óváry Ferenc gyönki lakosokat a földmívelési miniszter Tolnavármegye simontornyai járásra nézve az állandó gazdasági tudósítói tiszttel megbizta.

— **(Iskolai invázió.)** Régi dolog az már, hogy szerb ajku hazánkfiai csak nehezen akarnak civilizálódni. A rácvér, a mely bennök lakosik, nagyon sokszor megnyilatkozik, s néha oly brutális cselekedetre ösztönözi őket, hogy az ember csakugyan megbotránkoszik az emberi méltóság elfajulásán. Ily cselekedetet művelt nem rég Liptódon (Baranya m.) Balázs Vászó, rác lakos, a ki egy napon a szerb tanítót hivatalos helyiségében durván megtámadta. A tanító ugyanis Balázs fiát egy alkalommal bezárással büntette, a mi fölött az olyannyira földühösödött, hogy a tanítót a legdurvább és leggyalásabb szavakkal illette — az iskolás gyermekek előtt, s még tetteleg is bántalmazza, ha éppen akkor valami Milincics iskolászéki tag nincs jelen. A tanító a brutális inszultálót nyomban feljelentette a mohácsi főszolgabírónak, s hisszük, hogy a megérdemelt büntetés és a tanító hivatalbeli reputációjának megvédése nem fog elmaradni. Balázs, a mint értesültünk, különben sem valami makula nélkül való egyén, a mennyiben már többrendbéli rablást s testi sértést követett el, sőt egy alkalommal a csendőrökkel szemben is fenyegető álláspontot foglalt el. Hogy rácaink erkölcsi eldurvulásának mi lehet az oka, azt nem akarjuk bővebben fejtegetni, hanem csak óhajtandónak tartjuk a tényekkel szemben, hogy az ilyeneket elkövetők a hatóságok részéről valamennyien észretéritessenek.

— **(Földrengés.)** Szigetváron e hó 26-án délután 3 óra 10 perckor a lakosok nagy rémülettel tapasztalták, hogy a szobában levő tárgyak helyükről elmozdulnak,

lábaik alatt pedig a föld mozog; képzelhetni rémületüket, amidőn tapasztalták, hogy ezt a földrengés okozta. Ugyanis 3 másodpercig tartó földrengés volt, mely után ismét visszatért úgy a tárgyak, mint a nép nyugalma; mivel a földrengés nem ismétlődött, habár a lakosság remegve várakozott rá.

— **(Országos Történelmi Ereklve-Museum-Egyesület Kolozsvárt)** címen a magyar önvédelmi harcra vonatkozó emléktárgyak összegyűjtésére az országban legelőször alakult egy testület. Ennek gazdag gyűjteményét Kolozsvár városa védnöksége alá vette s a város tulajdonát képező Mátyás király születési házában helyezi el, hogy a kegyelet tárgyai a nemzet fiai részére mindig hozzáférhető legyenek. A museum egylet alapszabályait is megerősítette a belügyminiszter. A museum örökös tagja 1000 frtot, az alapítók 100 frtot, a rendes tagok évente 1 frtot fizetnek. E museumba küldhető minden tárgy, a mi a magyar szabadságharcra vonatkozik. A museum egylet hivatalos lapja az „1848—49. Történelmi Lapok.“ Megjelenik Kolozsvárt. Előfizetési ára egy évre 4 forint V. évfolyam. A lap id. Szinyeyi József szerint „Pantheon“ less az 1848. 49-beli honvédeknek. Köszli a szabadságharcbeli honvédek történelmi visszaemlékezéseit, arcképeit, életrajzait.

— **(Megszökött verekedő.)** Brankovits János, kőfaragósegéd, Göröcn, Istriában született. Vándorlásai közben Siklóra ért és ott talált alkalmasát; azonban a siklósiak vendégszeretetét asszal hálálta meg, hogy egy korcsmai verekedést inszenált s ott egy legényt jól helyben hagyott. Súlyos testi sértés vétségeért astán a pécsi kir. törvényszék elé került az ügye s most jogérvényesen el lett ítélve a verekedésért. Aszonban nem várta meg Siklóson, hogy bekapasszák, hanem megszökött a büntetés elől. A rendőrség most keresi.

— **(Rehabilitált cigány.)** Péter István, pécsi születésű kőbor cigánynak valami lopás büntette miatt baja akadt a törvényszékkal. Szegény Péter István bár a dologban teljesen ártatlan volt, azért mégis annak rendje és módja szerint lefolytaták ellene a büntető vizsgálatot, melynek során Péter István börtönbe került, később azonban szabadon bocsájtották, mert a büntető eljárás be lett ellene végérvényesen szüntetve. S most felhívást tesz közzé a pécsi kir. törvényszék, melyben felszólítja Péter Istvánt — a ki valahol ismeretlen vidékeken kőborol — hogy miután a büntető eljárás ellenében be lett szüntetve, jelentkessék a törvényszéki foghásfelügyelőnél, kitől 1 frt 86 krnyi összeget, mint jogos tulajdonát vissza fogja kapni. Péter István azonban bajosan fog a pécsi felvételért jelentkezni, mert nem igen szokott ujságot olvasni, a miből a felhívásról tudomást venne.

— **(Egy vádlott ingóságai.)** Hoffmann Mari mohácsi leányzó holmi lopási ügyből kifolyólag a bíróság elé került s a nála megtartott háskutatás alkalmával többféle ingóságok foglaltattak le. Ügye később befejeztetvén, Hoffmann Mari Mohácsról ismeretlen helyre költözött s így nem

volt neki még eddig átadható az a 2 drb. kanál, 1 kés, 1 lepedő és 1 törülköző, a mit tőle lefoglaltak. Most a pécsi kir. törvényszék felhívja, hogy jelentkezzék az ingóságaiért záros határidőn belül, mert ellenkező esetben azokkal a törvény rendelkezéseiből képest bánnak el.

— (Körösött sikkasztó.) Müller Jakab, vinkovcei születésű, nőtlen szabósegéd Tolnán volt legutóbb alkalmazásban s ott gazdájától többféle ruhaneműt s a rábízott pénzt is elsikkasztotta. A szegvárdi kir. törvényszék vád alá fogta a sikkasztó szabólegényt és jogérvényesen el is ítélte. Müller időközben felment Budapestre s most, hogy büntetését le kellene töltenie, nem találják sehol. A büntetés elől megszökött a sikkasztó szabólegény, a kit most köröztenek országosan a törvényszék.

— (Adózók figyelmébe.) A városi tanács legutóbbi ülésében elrendelte, hogy a IV. oszt. kereseti adó és az erre vonatkozó általános jövedelmi pótdóljástromok, valamint a pénzügyigazgatóság által összeállított házbéradó, úgy az I. és II. oszt. kereseti adóljástromok a városi pénztári hivatalban f. hó 28-ától április hó 5-ig közszemlére kitétetnek s az utóbbiak ellen esetleges felszólalások e 8 napon belül, az utóbbiak ellen felelőbevitel április 19-ig adhatók be.

— (Két hirtelen halál.) Ódor János, kaposvári illetőségű napszámos, a kit a budapesti Rókus-kórházból f. hó 21-én bocsájtottak el, hazafelé gyalogolván, a Pécsről Pécsváradra vezető megyei uton, Kis-Hird község közelében hirtelen összerogyott és meghalt. Hulláját az arra járók találták meg és a csendőrség közbejöttével a vasasi hullabázba szállították, hol dr. Trixler járásorvos megvizsgálta s a halál okául szívshühűséget konstataált. A hirtelen halállal kimult embert ma temették el. — Bok Mihály napszámos harmadféléves fiúgyermeké tegnap este hirtelen meghalt. A gyermek hulláját ma boncolták fel a budavárosi temető halottasházában s veleszületett gyengeséget állapítottak meg hirtelen halála okául. A gyermek különben folytonosan betegkedett, szülei azonban nem gondoltak vele s most egyszerre ágyának esett és a halál egész váratlanul ragadta el.

— (A kaposvár-fonyódi vasúton) egyre folyik a munka s közelebb Fonyódon az építkezés szakemberei tanácskóstak a már végzett munka és teendők felett. A mint bennünket tudósítanak, a vasut megnyitása nem május hó elején, — mint tervezve volt — hanem június hó 15-én lesz megnyitva; a mi bizony későn van; május hó eleje és június hó közepe nagy különbség.

A kölcsönös biztosítás kudarca. Mi mindent nem hordanak manapság össze a kölcsönös biztosítás üdvös és olcsó voltáról! Kötetekre menne ez, ha könyvekbe gyűjtetnék, sőt még ezekbe sem férne bele minden dicséret. S míg a kölcsönös biztosítás dicsőségét sengi, nem mulasztják el rárontani a részvénytársaságokra sem, melyek természetesen, biztosítottjaik véres verejtékén hiznak nagyra. És ennek dacára, olyan kezes tapasztatokat, mint a kölcsönös biztosítónál, a részvénytársaságoknál soha sem tettek

a felek. Legujabb adalék erre nézve a berlini „Germania“ kölcsönös jégbiztosító társaság esete. E társaság már a múlt évi augusztusban 300% díjtánfizetést követelt be feleitől s miután ezzel sem tudta szükségleteit fedezni, most újabb 500% utánfizetést ró ki ugyanazokra a szerencsétlen felekre, vagyis a társaság biztosítottjai nyolcszáz százalékos díj utánfizetést tartoznak eszközöni egyetlen évben. Természetes, hogy a legszegényebb, iegtudatlanabb osztály körében hódít leginkább a kölcsönös biztosítás, mert a képtelen ígéreteknek, a melyekkel az ezeket propogáló előállanak, a naiv lelkek adnak leghamarabb hitelt, míg a műveltebb, ujságitásos elemek tudják, hogy a „kölcsönös“ ök még ott is, hol több szakértelemmel és több pénzzel dolgoznak, egyre másra a feleket sujtó katasztrófákról lesznek hírhedtekké. Így nem régiben az „Ausztia“ osztrák kölcsönös szörnyű botrányaival voltak tele a lapok, most a „Germania“ német kölcsönös okoz megdöbbenést azzal, hogy feleitől 800% os utánfizetést hajt be, vagyis tőlük egy évben nem kevesebb, mint nyolcszoros évi díjat szed. Mint a „Neisser Zeitung“ írja, a neissi kerület egyetlen falujában 93 szegény parasztember az évi díjon felül több, mint 300 márkára rugó összeget volt kénytelen a kölcsönös biztosító pénztárába egy esztendő alatt befizetni.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

Művészet, irodalom.

○ Kalmár Piroska bucsuja. Kalmár Piroska, a kedvelt művész, Pécs város élite-jének kedvence, az ugynevezett jó társaságnak egyik csillaga, bucsuzott. És valóban bucsuföldre lépte a város művelődő közönségének impozáns tüntetésévé magasodott. A közönség számaránya nagy; minősége még nagyobb vala. Valóságos théatre parée. Már láttunk nagyobb közönséget a színházban, de szebbet, előkelőbbet még nem. Tisztelői magas izléssel elkészített, árvácskával beültetett virágvánkossal lepték meg, melyet rózsák és szegfűk árnyaltak be. A vánkos közepébe nagyon elegans ezüst cassette volt erősítve; a cassetben 200 forint értékű ajándék volt elzárva. Babérkoszorú, virágcsokrok, ezüst service és egyéb apróságok mind-megannyi meglepetések voltak az ünnepeit naiva megörvendeztetésére. Számtalan, huza-mos és diskrét taps kísérte minden egyes jelenését. Meglátszott, hogy itt nem megrendelésre, nem ostentative, nem claqueurök által rendezve, hanem szívből és őszintén tapsoltak. Hasonlított ahhoz a feledhetetlen jelenethez, midőn a nemzeti színház telt házában Márkus Emilia az őt, illetve családját ért katasztrófa után először lépett föl Romeo és Juliában, és a közönség majdnem ünnepélyesen, sirva tapsolt, hogy kimutassa ragaszkodását és nagyrabecsülését az ünnepeit művészre iránt a nélkül, hogy sebeket szaggasson fel és fájdalmaira emlékeztesse. A mi öröm-tapsainkba is, melyek a kiváló művészre szólak, a válás fájdalmainak tompa zugása hangzott belé; majd meg újra kitört élénken a tapshivár, az a fölött való öröm által sugallva, hogy méltó színteret nyer az, kinek eivestése fáj, a fővárosban...

Cyprienne valóban remek alakítása Kalmár Piroskának. Milyen tartalmas, milyen gazdag művészi egyéniség, ki Balbine, Moissant Márhát, Rózsikát, az igazság és természetesség bájaival kreálja; ki a Szókimondó asszonyok képtelenségeit feledtetni és elhítteti; a ki Cyprienne igazán, termé-

szetesen, a legegyszerűbb eszközökkel tudja elfogadhatóvá tenni! Nem részletezzük kitűnősegeit, a közönség jól ismeri ezeket. Csak azt az egyet akarjuk kiemelni, hogy a részletezések finomsága, az apró nüanszok és az életesség mesteri összhangja csak a Prielle Kornéliák és a Kalmár Piroskák sajátsága. A természet sokkal finomabb a megkülönböztetésekben, mint a tudomány. A művészet, mint a természet szép utánzása, a természet finomságaira törekszik. Mennyi tehetség, mennyi tudás és lélektani analízis!

Midőn fájó szívvel mondunk búcsút kedvelt művésznőnknek, tesszük ezt abban a reményben, hogy a fővárosban is érvényre kell emelkedni nagy tehetségének, tudásának, melyet el nem fojthat semmi klikk, semmi érdekszövetkezet. Mi nekünk is az a véleményünk, a mi az egyik legnagyobb magyar művésznőnek, Szigeti Józsefnek, hogy ő lesz Prielle Kornéliának méltó utóda. Elválunk, de el nem búcsuzunk végleg. Reméljük, a viszontlátásra! Egy-két vendégszerepre csak ellátogat hozzánk. Pécs városa mindig szívesen fogja látni mind a művésznőt, mind a magán-egyént... Nem jó idegenbe; mi őt haza várjuk. Büszkék vagyunk rá, hogy mi adjuk őt a fővárosnak. Isten áldása kísérje lépteit!

Előfizetésre való felhívás

„PÉCSI FIGYELŐ“

XXIV-ik évfolyamának második negyedére.

Ide s tova negyedszázada lesz, hogy a „Pécsi Figyelő“ a függetlenségi eszmék zászlótartója hazánk eme végvidékének mondható részén. Hosszu pályafutása alatt soha sem tért el kitűzött céljától, folytonosan szószóloja volt a függetlenségi törekvéseknek és jóban, rosszban kitartott elvei mellett, úgy annyira, hogy ma már büszkén hivatkozhatik multjára, mely immár kész politikai program.

Azóta a „Pécsi Figyelő“ olvasóinak szaporodásával egyre fejlődött, egyre haladt s másfél éve, hogy mint **napilap** szolgálja úgy a közönség érdekeit, mint azt a nagy eszmét, mely Magyarországnak a perszonál unióig való önállóságát akarja létesíteni.

A „Pécsi Figyelő“ főerősségét képezte a multban, úgy képezi a jövőben is az igazságnak pártatlan kimondása. Ez okozta azt a nagymérvű fölkaroltatást, mely lapunkat a Dunántuli rész legelterjedtebb lapjává tette.

Igyekeznünk fog a „Pécsi Figyelő“ jövőben is lépést tartani a haladó korrall és naponta számot ad a városban, a varmegyében lefolyt eseményekről; természetesen az aktuális országos eseményeket is figyelemmel kíséri és ezekről is tájékoztatja olvasóit.

A „Pécsi Figyelő“-t hivatásos ujságírók írják, gondosság, jó magyaros stílus és megbízhatóság azok, a mik vezetnek őket, a régi gárda tagjait közleményeik megírásánál. Vezércikkeink mindig aktuális eszméket öltenek föl és tájékozzák a közönséget a politika és társadalom ugynevezett szálló ígéről. Tárcá rovatunkban főszólyt helyezünk azok színvonalára és leginkább

saját nevelésű tárcáirók dolgozatait mutatjuk be, olyanokét, a kik ugyasólván a mi közönségünk előtt izmosodtak meg. Helylyel-közszel persze idegenben élő, tőlünk elszármazott ismerős íróktól is hozunk dolgozatokat, el nem zárkozva a tudományos jellegű, vagy fordított tárcák elől.

Különös gondot fordítunk a városi és vármegyei közélet nyilvánulásaira. Közgyűlési tudósításainkat a hűség és megbízhatóság jellemzi, a miben nagyban segítünk a városi és vármegyei közélet nyilvánulásaira.

Hirrovatunk, a mint tapasztalhatta közönségünk, napról-napra élénkebb és változatosabb, a mit belső dolgozó tárcáink ügyessége és leleményessége mellett nagyszámu vidéki levelezőknek tudhatunk be.

Ezenkívül a közgazdaság, tanügy, irodalom és művészet külön rovatai teszik lapunkat érdekessé, a mit országgyűlési és távirati rovataink csak fokoznak. Fővárosi kipróbált és megbízható tudósítónk gondoskodik róla, hogy a mi közönségünk a legfrissebb híreket előbb tudja meg a mi lapunkból, mint a fővárosiakból.

Ha még fölemlítjük, hogy ujév óta naponta négy oldalas regény melléklet adunk lapunkhoz, melyek összegyűjtve csinos kis kötetet képeznek és pedig évenként 4-5-öt, alig hisszük, hogy minden igényt ki nem elégítettünk.

Bizalommal fordulunk tehát a közönséghez, kérjük az évnegyed alkalmából előfizetéseik szives megújítására. Lapunk ezután is az esti órákban jelenik meg Pécsen, úgy hogy másnap reggel minden vidéki előfizető olvashatja.

Heti kiadásunkat továbbra is fentartjuk azokra való tekintettel, a kiknek nem szükséges naponkint az ujság és a szellemi táplálék.

Lapunk előfizetési ára marad a régi.

A napilapé:

Félévre	5 frt
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy óra	85 "

A heti kiadásé:

Félévre	1 frt 50 kr.
Negyedévre	75 "

Hazafias tisztelettel

"Pécsi Figyelő"
szerkesztősége és kiadóhivatala.

T a n ü g y.

(Millenniumi iskolai ünnepélyek Baranyában. A vallás és közoktatásügyi miniszternek a millenniumi ünnepélyeknek a népiskolákra vonatkozó tervét megállapító rendeletét — melyet régebben mi is közöltünk — Salamon József kir. tanfelügyelő a megyében levő összes iskolaszékeknek a kö-

vetkező emelkedett hangú és hazafias irányú levél kíséretében küldte meg:

"T. c. Iskolaszék!

Midőn alábbiakban I. alatt a nm. vallás- és közoktatásügyi magy. kir. Miniszter ur őnméltóságának f. é. március hó 1-én 7584. sz. a, a millenniumi ünnepségeknek a a népiskolákban megtartása tárgyában kiadott rendeletét, II. alatt ezen ünnepségek tervezetét közlöm, kifejezést kell, hogy adjak azon meggyőződésnek, miként nem késtem, hogy az Iskolaszék, mint az iskola helyi hatósága, valamint alkalmazott tanítója saját hazafias érzületétől vezéreltetve s áthatva az ünnepség fontosságától e tanév alatt mindenestre felhasználta volna a millenniumi ünnepségek kiemelkedőbb mozzanatait arra, hogy az iskola növendékeiben a magyar hazafias érzületet fejlessze és izmosítsa; épp azért, midőn ez irányú tevékenységére én is buzdítom. egyuttal felkérem, miként mindent kövessen el arra, hogy az ünnepség fontosságát s hatását lehetőleg cülső fényben is érvényre juttassa s ez által is a hazafias együttérzést erősítse; másfelől pedig, hogy ezek erkölcsi hatását, szilárdságát és örök maradáóságát ily módon is lehetőleg biztosítsa.

Isten áldása legyen szeretett hazánkon a második évezredben is!

Ezek után felhívom az állami iskolai gondnokságokat, községi iskolai iskolaszékeket s ezen intézetekben alkalmazott tanító

ki a legrövidebb utat választja, hogy minél hamarabb haza jusson a lakására, a hol kialudhassa a görbe éjszaka fáradságát.

Csak Saul nem siet. Tetszik neki, hogy észre veszi rajta mindenki a lumpolást. S mikor egy-egy munkájára siető marcona, vállas alak irigykedve, gyűlölettel méri végig, megmosolyogja magában, hogy az most bizonyosan valami éhletetlen, költekező urnak tartja. A mint észreveszi, hogy itt is, ott is rámosolyognak s jelentőségteljesen pillantanak össze a mellette elhaladó menyecskék, szinte forrongásba jön a vére azok friss, rózsás arcának, karcsu termetének, imbolygó járásának láttára. A titokban utána tekintő, kíváncsian mellette elsurranó fiatal lányok pedig bolond gondolatot kergetnek a fejébe; olyanfélét, a mi tagadja a tisztaságot, a tudatlanságot s állítja a bűn közösségét, hiszen ezek most mind vele vétkeznek és arra gondolnak, a mit ő az éjszaka elkövetett.

És maga is számot vet magával, hogy ugyan mit is csinált az egész éjszaka?

Semmit mást, csak egy görbe éjszakát, mint a társai mondanák.

Igen, csak egy görbe éjszakát, a mire azonban szüksége volt.

Most, ámbár egész éjjel nem aludt, tisztábban tud gondolkozni, mint tegnap. Feltalálta az igaz utat, melyen haladnia kell; nem hiába azt mondja a római, hogy borban van az igazság!

Szakit a multjával, szakit azzal, hogy háboruba szálljon — saját maga előtt is érthetetlen ellenszenvből — Dömeházi Athánással és Makai Gizellával, a ki

szívének s majdnem annyira hozzá volt nőve, mint Vas Aranka.

És szemrehányást tesz magának, hogy az idő és távollét elfelejtette vele egészen Pankotai Évit. Majd erőt vesz rajta a keserűség és kívánni kezdi, hogy bár Vas Arankától is távol lett volna es alatt az idő alatt, akkor most nem esnék nehezére hogy szakítson vele.

Pedig szakítania kell vele.

Ez az átmulatott görbe éjszaka még inkább megérlelte benne este tett elhatározását, hogy nem megy mostanában Hortense bárónőhöz.

Nem, mert fél attól az embertől, ki apja szerencsétlen sorsában annak rákényszerített gyámolítója volt. Nem, mert nem akarja, hogy valami uton-módon ő is abba a helyzetbe jusson, hogy Dömeházi Athánás jóakarátát kelljen igénybe vennie. Nem, mert tudja, hogy Vas Arankához nem mehet ő akkor, mikor es az ember ott van és ott lesz az az asszony is, a ki az apja életét tönkretette.

Ezekkel még neki számolni valója van. Egyiktől meg kell kérdesnie, hogy micsoda nagy bünt akart jóvátenni azzal, hogy apjára rákényszerítette a jószágát; a másikat kérdőre kell vonnia azért, hogy mért tette tönkre az apja életét, mért rabolta el anyjától a férje szerelmét bűnös csábítással s mért hagyta el astán est az embert bűnös hűtlenséggel?

S úgy érsi, hogy a két földadattal szemben tért kér magának életében a szive is, mely még sohasem szeretett; a lelke is, mely még nem éreste a férfiszerelem erejét, gyönyörűséges kinjait s kinos gyönyörűségeit.

volt neki még eddig átadható az a 2 drb. kanál, 1 kés, 1 lepedő és 1 törülköző, a mit tőle lefoglaltak. Most a pécsi kir. törvényszék felhívja, hogy jelentkezzék az ingóságaiért záros határidőn belül, mert ellenkező esetben azokkal a törvény rendelkezéseinek képest bánnak el.

— (Körösött sikkasztó.) Müller Jakab, vinkovcei születésű, nőtlen szabósegéd Tolnán volt legutóbb alkalmazásban s ott gazdájától többféle ruhaneműt s a rabított pénzt is elsikkasztotta. A szegvárdi kir. törvényszék vád alá fogta a sikkasztó szabólegényt és jogérvényesen el is ítélte. Müller időközben felment Budapestre s most, hogy büntetését le kellene ülnie, nem találják sehol. A büntetés elől megszökött a sikkasztó szabólegény, a kit most köröztek országosan a törvényszék.

— (Adózók figyelmébe.) A városi tanács legutóbbi ülésében elrendelte, hogy a IV. oszt. kereseti adó és az erre vonatkozó általános jövedelmi pótdóljástromok, valamint a pénzügyigazgatóság által összeállított házbéradó, úgy az I. és II. oszt. kereseti adóljástromok a városi pénztári hivatalban f. hó 28-ától április hó 5-ig közszemlére kitétetnek s az utóbbiak ellen esetleges felszólalások e 8 napon belül, az utóbbiak ellen felelkezések április 19-ig adhatók be.

— (Két hirtelen halál.) Ódor János, kaposvári illetőségű napszámos, a kit a budapesti Rókus-kórházból f. hó 21-én bocsájtottak el, hazafelé gyalogolván, a Pécsről Pécsváradra vezető megyei uton, Kis-Hird község közelében hirtelen összerogyott és meghalt. Hulláját az arra járók találták meg és a csendőrség közbejöttével a vasasi hullabázba szállították, hol dr. Trixler járásorvos megvizsgálta s a halál okául szívshéjűdést konstatait. A hirtelen halállal kimult embert ma temették el. — Bok Mihály napszámos harmadfél éves fiugyermeke tegnap este hirtelen meghalt. A gyermek hulláját ma boncolták fel a budaivárosi temető halottasházában s veleszületett gyengeséget állapítottak meg hirtelen halála okául. A gyermek különben folytonosan betegeskedett, szülei azonban nem gondoltak vele s most egyszerre ágynak esett és a halál egész váratlanul ragadta el.

— (A kaposvár-fonyódi vasúton) egyre folyik a munka s közelebb Fonyódon az építkezés szakemberei tanácskottak a már végzett munka és teendők felett. A mint bennünket tudósítanak, a vasút megnyitása nem május hó elején, — mint tervezve volt — hanem június hó 15-én lesz megnyitva; a mi bizony későn van; május hó eleje és június hó közepe nagy különbség.

A kölcsönös biztosítás kudarca. Mi mindent nem hordanak manapság össze a kölcsönös biztosítás üdvös és olcsó voltáról! Kötetekre menne ez, ha könyvekbe gyűjtetnék, sőt még ezekbe sem férne bele minden dicséret. S míg a kölcsönöségi forma dicsőségét sengi, nem mulasztják el rárontani a részvénytársaságokra sem, melyek természetesen, biztosítottjaik véres verejtékén hiznak nagyra. És ennek dacára, olyan keserves tapasztalatokat, mint a kölcsönös biztosítónál, a részvénytársaságoknál soha sem tettek

a felek. Legujabb adalék erre nézve a berlini „Germania“ kölcsönös jégbiztosító társaság esete. E társaság már a mult évi augusztusban 300% díjutánfizetést követelt be feleitől s miután ezzel nem tudta szükségleteit fedezni, most ujabb 500% utánfizetést ró ki ugyan azokra a szerencsétlen felekre, vagyis a társaság biztosítottjai nyolcszáz százalékos díj utánfizetést tartoznak eszközöni egyetlen évben. Természetes, hogy a legszegényebb, iegtudatlanabb osztály körében hódít leginkább a kölcsönöségi forma, mert a képtelen ígéreteknek, a melyekkel az ezeket propogálók előállanak, a naiv lelkek adnak leghamarabb hitelt, míg a műveltebb, újságotvasó élme tudja, hogy a „kölcsönös“ ök még ott is, hol több szakértelemmel és több pénzzel dolgoznak, egyre másra a feleket sujtó katasztrófákról lesznek hirhedtekké. Így nem régi-ben az „Ausria“ osztrák kölcsönös szörnyű botrányaival voltak tele a lapok, most a „Germania“ német kölcsönös okoz megdöbbenést azzal, hogy feleitől 800% os utánfizetést hajt be, vagyis tőlük egy évben nem kevesebb, mint nyolcszoros évi díjat szed. Mint a „Neisser Zeitung“ írja, a neissi kerület egyetlen falujában 93 szegény parasztember az évi díjon felül több, mint 300 márkára rugó összeget volt kénytelen a kölcsönös biztosító pénztárába egy esztendő alatt befizetni.

Videki hátralekosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralekaikat mielőbb beküldeni.

Művészet, irodalom.

○ Kalmár Pirocska bucsuja. Kalmár Pirocska, a kedvelt művész, Pécs város élite-jének kedvence, az ugynevezett jó társaságnak egyik csillaga, bucsuzott. És valóban bucsuföllépte a város műélvező közönségének impozáns tüntetésévé magasodott. A közönség számaránya nagy; minősége még nagyobb vala. Valóságos théatre parée. Már láttunk nagyobb közönséget a színházban, de szebbet, előkelőbbet még nem. Tisztelői magas izléssel elkészített, árvácskával beültetett virágvánkoszal lepték meg, melyet rózsák és szegfűk árnyaltak be. A vánkos közepébe nagyon elegans ezüst cassette volt erősítve; a cassetben 200 forint értékű ajándék volt elzárva. Babérkoszoru, virágcsokrok, ezüst service és egyéb apróságok mind-megannyi meglepetések voltak az ünnepeit naiva megörvendeztetésére. Számtalan, huza-mos és diskkrét taps kísérte minden egyes jelenését. Meglátszott, hogy itt nem megrendelésre, nem ostentative, nem claqueurök által rendezve, hanem szívből és őszintén tapsoltak. Hasonlított ahhoz a feledhetetlen jelenethez, midőn a nemzeti színház telt házában Márkus Emilia az őt, illetve családját ért katasztrófa után először lépett föl Romeó és Juliában, és a közönség majdnem ünnepélyesen, sirva tapsolt, hogy kimutassa ragaszkodását és nagyrabecsülését az ünnepeit művészre iránt a nélkül, hogy sebeket szaggasson fel és fájdalmaira emlékeztesse. A mi öröm-tapsainkba is, melyek a kiváló művészre szólottak, a válás fájdalmainak tompa zugása hangzott belé; majd meg ujra kitört élénken a tapavihar, az a fölött való öröm által sugallva, hogy méltó színteret nyer az, kinek evesztése fáj, a fővárosban...

Cyprienne valóban remek alakítása Kalmár Pirocskának. Milyen tartalmas, milyen gazdag művészi egyéniség, ki Balbine, Moissant Márhát, Rózsikát, az igazság és természetesség bájaival kreálja; ki a Szókimondó asszonyosság képtelenségeit feledteti és elhitei; a ki Cypriennet igazán, termé-

szetesen, a legegyszerűbb eszközökkel tudja elfogadhatóvá tenni! Nem részletezzük kitűnősegeit, a közönség jól ismeri ezeket. Csak azt az egyet akarjuk kiemelni, hogy a részletek finomsága, az apró nűanszok és az életesség mesteri összhangja csak a Prielle Kornéliák és a Kalmár Pirocskák sajátsága. A természet sokkal finomabb a megkülönböztetésekben, mint a tudomány. A művészet, mint a természet szép utánzása, a természet finomságaira törekszik. Mennyi tehetség, mennyi tudás és lélektani analiza!

Midőn fájó szívvel mondunk bucsut kedvelt művészre, tesszük ezt abban a reményben, hogy őt a fővárosban is érvényre kell emelődni nagy tehetségének, tudásának, melyet el nem fojthat semmi klikk, semmi érdekszövetkezet. Mi nekünk is az a véleményünk, a mi az egyik legnagyobb magyar művésznek, Szigeti Józsefnek, hogy ő lesz Prielle Kornéliának méltó utóda. Elválunk, de el nem bucsuzunk végleg. Reméljük, a viszontlátásra! Egy-két vendégszerepre csak ellátogat hozzánk. Pécs városa mindig szívesen fogja látni mind a művészt, mind a magán-egyént... Nem jó idegenbe; mi őt haza várjuk. Büszkek vagyunk rá, hogy mi adjuk őt a fővárosnak. Isten áldása kísérje lépteit!

Előfizetésre való felhívás

„PÉCSI FIGYELŐ“

XXIV-ik évfolyamának második negyedére.

Ide s tova negyedszázada lesz, hogy a „Pécsi Figyelő“ a függetlenségi eszmék zászlótartója hazánk eme végvidékének mondható részén. Hosszu pályafutása alatt soha sem tért el kitűzött céljától, folytonosan szószóloja volt a függetlenségi törekvéseknek és jóban, rosszban kitartott elvei mellett, ugy annyira, hogy ma már büszkén hivatkozhatik multjára, mely immár kész politikai programm.

Azóta a „Pécsi Figyelő“ olvasóinak szaporodásával egyre fejlődött, egyre haladt s másfél éve, hogy mint **napilap** szolgálja ugy a közönség érdekeit, mint azt a nagy eszmét, mely Magyarországnak a perszonál unióig való önállóságát akarja létesíteni.

A „Pécsi Figyelő“ főerősségét képezte a multban, ugy képezi a jövőben is az igazságnak pártatlan kimondása. Ez okozta azt a nagymérvű fölkaroltatást, mely lapunkat a Dunántuli rész legelterjedtebb lapjává tette.

Igyekeznünk fog a „Pécsi Figyelő“ jövőben is lépést tartani a haladó korrall és naponta számot ad a városban, a varmegyében lefolyt eseményekről; természetesen az aktuális országos eseményeket is figyelemmel kíséri és ezekről is tájékoztatja olvasóit.

A „Pécsi Figyelő“-t hivatásos újságírók írják, gondosság, jó magyaros stílus és megbízhatóság azok, a mik vezetnek őket, a régi gárda tagjait közleményeik megírásánál. Vezércikkeink mindig aktuális eszméket ölelnek föl és tájékozzák a közönséget a politika és társadalom ugynevezett szálló ígéről. Tárcá rovatunkban főszólyt helyezünk azok színvonalára és leginkább

saját nevelésű tárcáirók dolgozatait mutatjuk be, olyanokét, a kik ugyyszólván a mi közönségünk előtt izmosodtak meg. Helylyel-közszel persze idegenben élő, tőlünk elszármazott ismerős íróktól is hozunk dolgozatokat, el nem zárkozva a tudományos jellegű, vagy fordított tárcák elől.

Különös gondot fordítunk a városi és vármegyei közélet nyilvánulásaira. Közgyűlési tudósításainkat a hűség és megbízhatóság jellemzi, a miben nagyban segítünk a városi és megyei közéletre.

Hirrovatunk, a mint tapasztalhatta közönségünk, napról-napra élénkebb és változatosabb, a mit belső dolgozó tárcáink ügyessége és leleményessége mellett nagyszámu vidéki levelezőknek tudhatunk be.

Ezenkívül a közgazdaság, tanügy, irodalom és művészet külön rovatai teszik lapunkat érdekessé, a mit országgyűlési és távirati rovataink csak fokoznak. Fővárosi kipróbált és megbízható tudósítónk gondoskodik róla, hogy a mi közönségünk a legfrissebb híreket előbb tudja meg a mi lapunkból, mint a fővárosiakból.

Ha még fölemlítjük, hogy ujév óta naponta négy oldalas regény mellékletet adunk lapunkhoz, melyek összegyűjtve csinos kis kötetet képeznek és pedig évenként 4-5-öt, alig hiszszük, hogy minden igényt ki nem elégítettünk.

Bizalommal fordulunk tehát a közönséghez, kérjük az évnegyed alkalmából előfizetéseik szives megújítására. Lapunk ezután is az esti órákban jelenik meg Pécsen, úgy hogy másnap reggel minden vidéki előfizető olvashatja.

Heti kiadásunkat továbbra is fentartjuk azokra való tekintettel, a kiknek nem szükséges naponkint az ujság és a szellemi táplálék.

Lapunk előfizetési ára marad a régi.

A napilapé:

Félévre	5 frt
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy óra	85 "

A heti kiadásé:

Félévre	1 frt 50 kr.
Negyedévre	75 "

Hazafias tisztelettel

a
"Pécsi Figyelő"
szerkesztősége és kiadóhivatala.

T a n ü g y.

(Millenniumi iskolai ünnepélyek Baranyában. A vallás és közoktatásügyi miniszternek a millenniumi ünnepélyeknek a népiskolákra vonatkozó tervét megállapító rendeletét — melyet régebben mi is közöltünk — Salamon József kir. tanfelügyelő a megyében levő összes iskolaszékeknek a kö-

vetkező emelkedett hangú és hazafias irányú levél kíséretében küldte meg:

"T. c. Iskolaszék!

Midőn alábbiakban I. alatt a nm. valóság- és közoktatásügyi magy. kir. Miniszter ur ó nméltóságának f. é. március hó 1-én 7584. sz. a, a millenniumi ünnepélyeknek a a népiskolákban megtartása tárgyában kiadott rendeletét, II. alatt ezen ünnepélyek tervezetét közlöm, kifejezést kell, hogy adjak azon meggyőződéseimnek, miként nem kétlem, hogy az Iskolaszék, mint az iskola helyi hatósága, valamint alkalmazott tanítója saját hazafias érzületétől vezéreltetve s áthatva az ünnepség fontosságától e tanév alatt mindenestre felhasználta volna a millenniumi ünnepélyek kiemelkedőbb mozzanatait arra, hogy az iskola növendékeiben a magyar hazafias érzületet fejlessze és izmosítsa; épp azért, midőn ez irányú tevékenységére én is buzdítom. egyuttal felkérem, miként mindent kövessen el arra, hogy az ünnepség fontosságát s hatását lehetőleg tölts fényben is érvényre juttassa s ez által is a hazafias együttérzést erősítse; másfelől pedig, hogy ezek erkölcsi hatását, szilárdságát és örök maradáóságát ily módon is lehetőleg biztosítsa.

Isten áldása legyen szeretett hazánkon a második évezredben is!

Ezek után felhivom az állami iskolai gondnokságokat, községi iskolai iskolaszékeket s ezen intézetekben alkalmazott tanító

ki a legrövidebb utat választja, hogy minél hamarabb haza jusson a lakására, a hol kialudhassa a görbe éjszaka fáradságát.

Csak Saul nem siet. Tetszik neki, hogy észre veszi rajta mindenki a lumpolást. S mikor egy-egy munkájára siető marcona, vállas alak irigykedve, gyűlölettel méri végig, megmosolyogja magában, hogy az most bizonyosan valami élhetetlen, költsékes urnak tartja. A mint észreveszi, hogy itt is, ott is rámosolyognak s jelentőségteljesen pillantanak össze a mellette elhaladó menyecskék, szinte forrongásba jön a vére azok friss, rózsás arcának, karcsu természetének, imbolygó járásának láttára. A titokban utána tekintő, kíváncsian mellette elsurranó fiatal lányok pedig bolond gondolatot kergetnek a fejébe; olyanfélét, a mi tagadja a tisztaságot, a tudatlanságot s állítja a bűn közösségét, hiszen ezek most mind vele vétkeznek és arra gondolnak, a mit ő az éjszaka elkövetett.

És maga is számot vet magával, hogy ugyan mit is csinált az egész éjszaka?

Semmit mást, csak egy görbe éjszakát, mint a társai mondanák.

Igen, csak egy görbe éjszakát, a mire azonban szüksége volt.

Most, ámbár egész éjjel nem aludt, tisztábban tud gondolkozni, mint tegnap. Feltalálta az igaz utat, melyen haladnia kell; nem hiába azt mondja a római, hogy borban van az igazság!

Szakit a multjával, szakit azzal, hogy háboruba szálljon — saját maga előtt is érthetetlen ellenszenvből — Dömeházi Athanással és Makai Gizellával, a ki

szívének s majdnem annyira hozzá volt nőve, mint Vas Aranka.

És szemrehányást tesz magának, hogy az idő és távollét elfelejtette vele egészen Pankotai Évit. Majd erőt vesz rajta a keserűség és kívánni kezdi, hogy bár Vas Arankától is távol lett volna ez alatt az idő alatt, akkor most nem esnék nehezebbre hogy szakítson vele.

Pedig szakítania kell vele.

Ez az átmulatott görbe éjszaka még inkább megérlelte benne este tett elhatározását, hogy nem megy mostanában Hortense bárónőhöz.

Nem, mert fél attól az embertől, ki apja szerencsétlen sorsában annak rákényszerített gyámoltója volt. Nem, mert nem akarja, hogy valami uton-módon ő is abba a helyzetbe jusson, hogy Dömeházi Athanás jóakarátát kelljen igénybe vennie. Nem, mert tudja, hogy Vas Arankához nem mehet ő akkor, mikor ez az ember ott van és ott lesz az az asszony is, a ki az apja életét tönkretette.

Ezekkel még neki számolni valója van. Egyiktől meg kell kérdeznie, hogy micsoda nagy bünt akart jóvátenni azzal, hogy apjára rákényszerítette a jóságát; a másikat kérdőre kell vonnia azért, hogy mért tette tönkre az apja életét, mért rabolta el anyjától a férje szerelmét bűnös csábítással s mért hagyta el aztán ezt az embert bűnös hűtlenséggel?!

S úgy érsi, hogy a két földattal szemben tért kér magának életében a szive is, mely még sohasem szeretett; a lelke is, mely még nem éreste a férfiszerelem erejét, gyönyörűséges kinjait s kinos gyönyörűségét.

urakat, hogy ezen rendeletnek megfelelően az ünnepséget f. é. május hó 9-én a tervezet keretében megtartsák, a többi intézetek iskolásait és tanítóit pedig, hogy az ünnepség programját, méltó módon — melyre a tervezet utmutatót szolgálhat — megállapítván, annak megfelelően az ünnepségnek asintén a fentnevezett napon való megtartása iránt haladéktalanul intézkedjenek. Pécs, 1896. márc. 15. Salamon József kir. tanfelügyelő.

(A pécsi főgimnázium ösztöndíjai.)

A városi tanács legutóbbi ülésében a pécsi főgimnáziumnál a folyó tanévre üresedésbe jövő ösztöndíjakra a pályázati határidőt ápril hó 20-ig állapította meg. Üresedésbe jönnek a következő ösztöndíjak: 3 Szedlmayer-féle ösztöndíj 45 frtjával, a Makay-féle ösztöndíj 40 frt és a két ösztöndíj részesei egész gimnáziumi tanulmányidejük alatt élvezni fogják az összegeket; továbbá a folyó évre adományoztatnak a Farkas-Raskó ösztöndíj 42 frt; a Gebauer Izor-féle ösztöndíj 80 frt és az Incédy-féle ösztöndíj — mely ez évben először adatik ki — 64 forint.

Törvényszék.

§ Három lövésért három esztendő. Boldissár Antal valahol a Kalocsa melletti Foktón látta meg a napvilágot, legény-

korára azonban lekerült Baranyába, Kémesre. Ott egy kis házacskát is szerzett már a két keze munkája után, mikor a harmadévi farsangon arra a gondolatra jött, hogy asszony kellene a háshoz. Ezt a gondolatot pedig benne Mihály Károlyné Nagy Mária, egy szemrevaló takaros és természetes menyecske érlelte meg, a ki az urától elváltan, árva szalma özvegységében élte napjait. A gondolatot tett követte s a legény házába fogadta a menyecskét, később pedig a házából is kiment, s elbuzogkodott az adalistyeyi puasztára, hol a Nagy-familia lakott. Szegény Boldissár Antalnak ez okozta a vesztét; mert a Nagy-familia nem látta jó szemmel a jött-ment, távolvidékről ideszakadt sógort s a menyecskét lassankint úgy elidegenítették tőle, hogy csupa keserűség volt az élete. Sőt Varga János, a legöregebb Nagy-lány férjura — állítólag — még hűtlenségre is csábította a menyecskét, hogy csak a jöttment sógor elpusztuljon a családból. A folytonos perpatvarkodásnak az lett a vége, hogy Boldissár Antal vérző szívvél bár, de el akart már válni szerelmesétől, mikor a múlt év november 3-án reggel megtudta, hogy Kémesről az udvarában levő szénát — mely szintén sok veszekedésnek képezte okát közöttük — Varga János és Nagy Juli, a legfiatalabb leány a családban, el akarják szállítani, haza Adalistyére, mert ahhoz neki jussa nincs. Kapta magát erre a hirre, s is elment Kémesre — zse-

hében egy forgó pisztolyal — s a mint ott udvarában meglátta Varga Jánost, a hogy a szénát szekérre rakta — rálőtt és combján megsebesítette. A második lövést Nagy Julira intéste, a kit azonban nem talált el; harmadszor ismét lőtt Varga Jánosra és úgy eltrafálta a száját, hogy két fogát kilötte s a vetélytárs szédülve bukott le a szekérről. A legény akkor egyenesen a siklósi járásbírószághoz ment, s ott előadta az esetet, de úgy, hogy Varga János órávasvillájai támadt a leaszurja, ha nem lő rá. A csendőrök aztán elfogták jó Boldissár Antalt, a ki tegnap délelőtt kétféle gyilkosság büntetvének kísérlete miatt állt a pécsi kir. törvényszék büntető osztálya előtt. A végtárgyalás során kitűnt, hogy vádlott bűne nem minősíthető gyilkossági kísérletnek, hanem csak szándékos emberölés bűnkísérletének s Zsolnaya György, kir. főügyész helyettes, mint a vádhatóság képviselője, ez alapon kétféle szándékos emberölés büntetvének kísérlete miatt kérte elítélését. A kir. törvényszék — a vádlott hivatalból kirendelt védőjének, Stein ügyvédnek védbeszéde után — ítélethozatalra visszavonult s jó félórás tanácskozás után hirdették ki az ítéletet, mely szerint Boldissár Antalt a kir. törvényszék kétféle szándékos emberölés büntetvének kísérlete miatt három évi fegyházra — melyből vizsgálati fogsága által 3 hónap kitöltöttnek vétetik — 5 évi

És nem is veszi észre, hogy az a leány ott a kassza trónusában fehér lesz, mint a fal, mikor őt meglátja s remegni kezd, mint a félénk őzike, a tekintete hatása alatt.

Csak akkor eszmél fel, mikor a leány képe egyszerre elmosódik szemei előtt s a kis, befűzött dereku hadnagyot látja a kassza elé lépni, a ki bizalmas csövegésbe akar bocsájtkozni a leánynyal.

Pár percig csak a borisú, rékedt hangon mondott konvencionális bókákat hallja, egyszerre azonban látja, hogy a kis hadnagy odahajol közvetlen a leányhoz és majd elnyelve annak kívánatos valóját szemeivel, meg akarja csipni kerek, halványpiros arcát.

A mi ekkor történik, az szinte hihetetlen, szinte szokatlanul érthetetlen Dömeházi Saul előtt.

A kávéházi kasszák tündére, mint egy erényes Nebántsvirág, haragtól kicsattanó hangon vágja az udvarló szemébe ezt az egyetlen szót: — Szemtelen!

És valami erős csattanás hallatszik, mint mikor egy vérig sértett ember kezével vesz magának elégtételt sértegetőjének arcán.

— Szakkerment! Ez aztán kifizetett engem!

Mormogja fogai között a kis hadnagy, a mint elugrik a kasszától, lehetőleg vig képet igyekezőn csinálni a kellemetlen incidenshez.

A pincérek ijedten bujnak össze, valahonnan pedig előkerül a vendéglős, egy kövér, köpcös ember s idegesen babrálva vastag arany óraláncával, szemeinek összes villámaint összeszedve lép a kasszához s pár szót dob oda a leány felé, a ki erre szemét lesütve, lehaj-

tott fővel jön ki onnan s tűnik el a terembe nyíló konyha ajtaján. A pincérsereg kárörvendő vigyorgással tekint utána s megelégedett arccal magyarázat egymásnak valamit. A vendéglős pedig bocaánatkérőleg lép a kis hadnagy elé, de szavait elnyomja a törvényszéki aljegyző a közbekiáltásával:

— Nem tesz semmit, vendéglős! A hadnagnak nyert ügye van. Fogadom, estére megszelidül vele szemben az a kis Nebántsvirág. Mindig boldogabb ember az, a kit felpofosznak az asszonyok, mint a kire ügyet se vetnek.

Ez a kétségbeesett filozófia megnyugtatta az aggodó vendéglőst, különösen, mikor látja, hogy a leány helyét mily gyorsan elfoglalta már egy szőke, mollett hölgy, a ki csábos mosolyal köszön oda a vendégekhez.

Hanem a kis hadnagy ennek már nem teszi a szepet.

— Sajnálom, milyen enivaló, cukros falat volt.

Csak ennyit szól s egyet csettentvén a nyelvével, felejtésül egymásután három pohár cognacot hajt fel, a mi ugyancsak erős torokreszelésre kényezzeriti.

A kávéház nagy ablaküvegein keresztül besüt már a nap s az életre ébredt utca jelenti, hogy reggel van.

— Fiuk, gyerünk haza aludni. Indítványozza a bankhivatalnok s másodszori felszólítás senki sem vár. Fizetnek s kilépnek az utcára, a hol a nyüsszó emberrajból kérgestenyerű munkások irigykedve, kackiás járasu menyecskék csintalan mosolyal, fiatal lányok titkos kíváncsisággal mérik őket végig.

Ez aztán zsenirozza őket s elválva egymástól, ki-

bivatal vesztésre s Varga János javára 73 frt kártérítési összeg megfizetésére ítélte. Az ítélet ellen a vádlott felebbezett, valamint védője is enyhítésért, a kir. ügyész pedig súlyosbításért a vádlott terhére.

§ A javithatatlan. Javithatatlanak, minden rosszra hajlandónak jellemzi a váci fegyintézet igazgatósága Hiesz Henriket, a ki tegnap betörései lopásért állt a pécsi kir. törvényszék előtt. Hiesz Henrik nagy-hajmási születésű, jelenleg 33 éves, volt pincér, a ki Pecs város területéről még 1882-ben kitért, mint közveszélyes, rosvolt multu egyén. Jellemző, hogy Pécsen 1 évi börtönt ült lopás miatt, Budapesten egyizben 3 hónapi börtönrre, másizben 4 évi és 9 havi fegyházra íteltetett rablás miatt, majd vácra 5 évi fegyházra, így tehát életéből összesen 12 évet töltött fogságban. Mikor mult évi ápril 24-én a váci fegyházból kiszabadult, hazajött Nagyhajmasra, onnan pedig átment Sásdra és ott felvevén a községi bíró címére a fegyházigazgatóságtól megküldött 140 frnyi keresményét, folytonosan utazott; Bécsben, Budapesten és Pozsonyban járt — s itt állítólag egy rendőrt halálosan megsebesített egy éjszakai verekedés alkalmával — majd a pénzből kifogyván, Pécsre jött és ismét csak régi életmódjához folyamodott. A mult évi október 14-én este betört L a u b e r Rezsőékhez s azt és a vele lakó K u l l m a n n Józsefet meglopta, egy úberciehert, kalapot, cipőt, nadrágot vivén el a szobából. A szerencse azonban nem kedvezett neki, mert másnap, mikor a lopott úberciehert el akarta a zsidó boltokban adni, Kullmann József felismerte és addig követte, míg egy rendőrrre talált, a ki aztán lefűlelte a tolvajt s bevitte a rendőrségre. Onnan elvezették W e l l i s c h József boltjába, honnan, mikor kilépett, akkor ismerte fel nála az úbercieherjét Kullmann s kitűnt, hogy egy paplant és ágyterítőt adott el ott, Forgács Mihálynak nevezvén meg magát. A rendőrségnél azonban felismerték benne Hiesz Henriket, s átadták nyomban az ügyészségnek. A tegnap délután megtartott vég-tárgyaláson a betörései lopás igazoltatván ellene, a kir. törvényszék 4 évi fegyházra, — melyből vizsgálati fogsága által 4 hónap kitöltöttnek vétetik — s 10 évi hivatalvesztésre ítélte a javithatatlan embert, a ki mindig ártatlanságát hangostatta s az ítéletben nem nyugodott meg. De felebbezett az ítélet ellen vádlott terbére a kir. ügyész is.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése márc. hó 27-én. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A földművelési tárca budgetjéről egymásután beszéltek Sporzon, Kullmann és Veester képviselők, a kik nagyon meg vannak elégedve az állapotokkal, tehát a költségvetést elfogadták, míg ellenben Bujanovits Sándor és Makfalvay Géza nem fogadták el. Utolsó szónok Szalay Imre volt, a ki az olasz és tiroli borok vamjának eltörlését sürgette.

TAVIRATOK.

A garam-kissallói vérvád. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Tegnap foglalkozott a budapesti esküdtszék a „Magyar Állam“nak azzal a közleményével, melyet a mult év szeptemberében „Ujrituális gyilkosság“ címen hozott, mikor Balázs János garamkissallói (Hont m.) földműves kis leányát, Balázs Juliskát halva találták. A közlemény miatt, melyet a lapnak Tausz József zelici káplán küldött be, Adler Ignác rágalmazás és becsületsértés címén sajtópört indított. A tárgyalást Adler Ignác nélküli tartották mg, de helyette gyermekei, Sándor és Gizella jelentek meg. A tárgyalást 9 óráig elhúzódott, a midőn 8 szóval 4 ellenben Tausz káplánt vétkesnek mondták ki, s a törvéyszék 14 napi fegyházra és 50 frt pénzbüntetésre ítélte.

A kasszafurók megjavított ítélete. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Papakosztia és Stahlio büntetését a budapesti kir. tábla három és félévűl hat évi fegyházra emelte föl.

Laptulaidonos: SZAUTTER GUSZTAV
Felolós szerkeszte: PLENINGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
KIADÓ

Hirdetések

Köhögés,

rekedtség és elnyálkásodásnál melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe

Egger díjjutalmazott
biztos hatásu

Mell-Pastillait.

Kapható 25 és 50 kros eredeti dobozokban minden gyógyszerárban és nevesebb gyógyszerüzletben. Fő és szétküldési raktár

Egger A. fia

Nádor-gyógyszertára Budapesten, Váci-körút 17.

Hirdetések jutányos áron vétetnek felkiadóhivatalunkban.

2328 sz.
tkvi. 1896.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság közhirre teszi, hogy a pécsi takarékpénztár végrehajthatónak. Krainer Sámuel (név Krausz Bertával) nádasi lakos végrehajtást szenvedő ellen 1500 frt tökekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyben a pécsi kir. törvényszék és a pécsi várad kir. járásbírósa területén levő, Nádasi község határában fekvő, a nádasi 568 sz. tjkvben felvett I. 59. hrsz. 50 sz. házból és 3926. hrsz. szántóból Krainer Sámuellel illető felerészre 502 frt. — a 604. sz. tjkvben felvett + 3909. hrsz. szőlőből ugyanast illető felerészre 126 frt becsárban mint kikiáltási árban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi ápril hó 22. d. e. 9 órakor Nádasi község jegyző irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékat, vagyis 50 frt 20 krt és 12 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, vagy az 1881. évi 60 t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsen a kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság. 1895. évi január hó 27. napján.

Bogyay Pongrácz

kir. törvszéki bíró.

Minden eltörött

üveget, porcellánt, fát stb. a legjobban összeragaszt az előnyösen ismert **Plüss Staufertapasz.** Valódi a védjeggyel ellátott üvegecskékben 20 és 30 krajcárjával kapható: Pécsen. **Alt és Böhmnel.**

261. szám.

1896.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a pécsi kir. járásbírósa 1896. évi 1101 számú végzése következtében Dr. Francz Perlep ügyvéd által képviselt Tumlers Wittve & Auner javára Wranitsch temetkezési cég ellen 91 frt 62 kr. s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1500 frtra becsült halott kocsiából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a pécsi kir. bíróság 3486. 1896. számú végzése folytán 44 frt 72 kr. tökekövetelés, ennek 1895. évi február hó 5 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 16 frt 76 krtban bírósággal megállapított költségek erejéig Pécsen Indóház utca 27. sz. leendő esküszékre 1896. évi március hó 28. napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűzetik és abbas a venni szándékozók oly megjegyzéssel bivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsárón alul is el fognak adatni.

Kelt Pécsen 1896. évi március hó 12. napján.

Engler Kálmán

kir. bírósági végrehajtó.

A budapesti áru- és értéktőzsde

hivatalos árjegyzése.

— Március hó 27-én. —

Buza készáru	6.90—7.65
" tavaszra	6.90—6.90
" őzre	7.14—7.97
Rozs	6.32—6.15
Árpa	4.90—5.35
Kukoricza	4.05—4.50
Zab	6.10—6.15
Káp. repce	24
Magy. aranyjárdék	122.—
" koronajárdék	98.75
Regalé-kötvény	100.10
Magy. nyeresémensoraj.	154.50
Tiszassabályozási köles.	142.50
Osztr. papirjárdék	100.50
" aranyjárdék	122.—
" koronajárdék	100.25
1864-iki sorajegy	192.—
Magy. vörös ker. soraj.	10.50
Osztrák " " "	18.50
Olasz " " "	12.—
Bazilika-sorajegy	6.75
Jósziv-sorajegy	2.40
Német márká	59.85
100 frank (francia)	48.15
100 lira (olasz)	442.51
10 font sterling (angol)	77.38

Schönwald Imre

vizsgázott órás, ékszerész és látszerész

Pécsett,

Király (fő) utca, Hattyu épületben.

Sétabotok valódi ezüst
fogantyúval 5 frt

Eccasé börtárczak valódi ezüst ékít.
menny és monogrammal 6 frt

Jegyzéke azon tárgyaknak melyek állandóan raktáromon vannak:

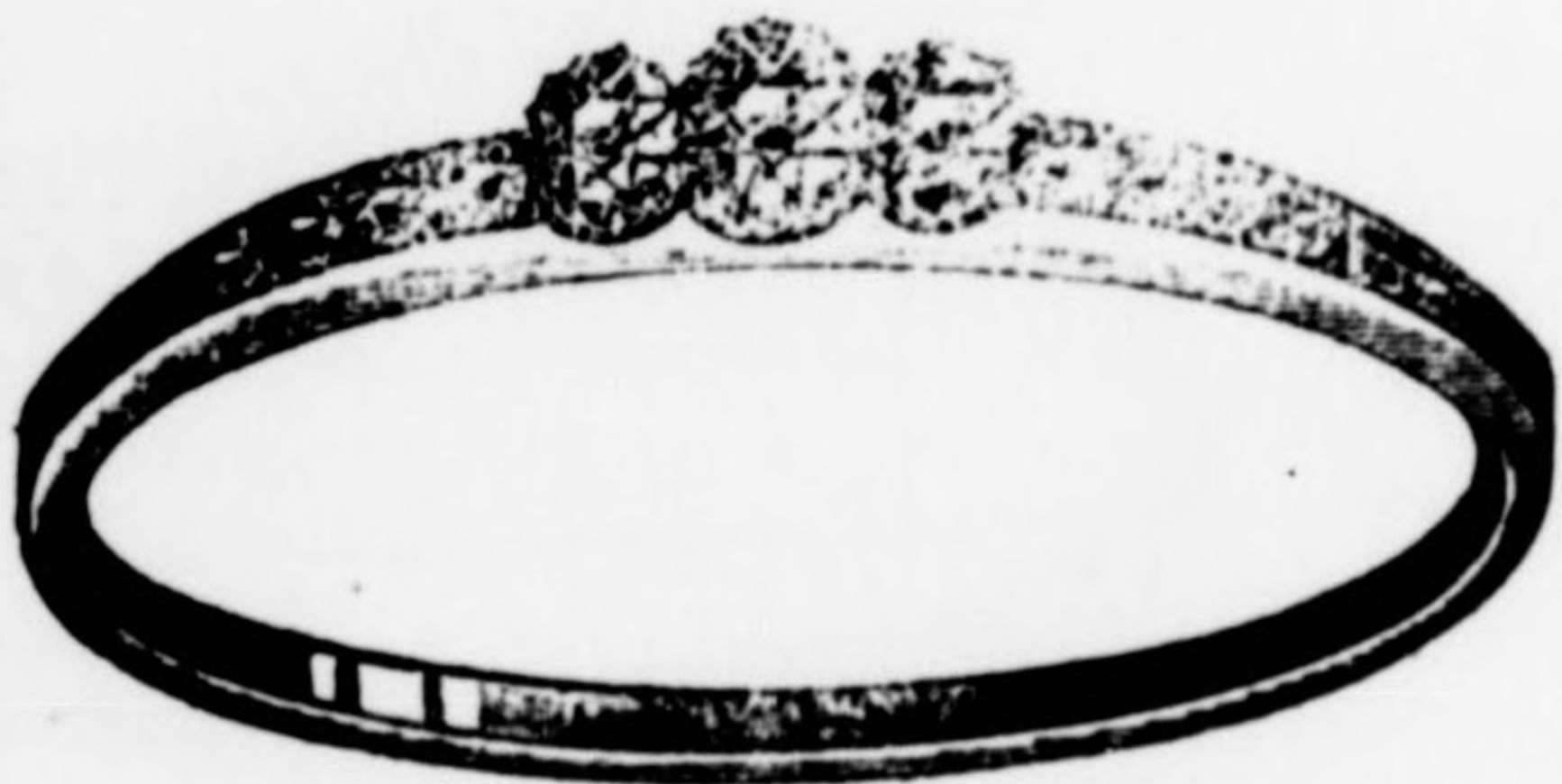
Valódi ezüst evőkészletek 6—12 és 24 személyre 50, 120, 160, 300, 400, 430, 800 frtig.

Valódi gyémánt, brillánt és más ékkövekkel dolgozott ékszerek a legújabb és legszebb kivitelben minden árakban 25 frttól 3000 frtig.

Valódi ezüst állványok, kenyérkosarak, czukortartók, gyertyatartók, tálcák, serlegek stb. 20 frttól 500 frtig.

Legnagyobb raktár a legjobb valódi ezüst és arany angol és svajcezi zsebórákból eredeti gyári árak szerint.

Salon, ebédlő, iroda, konyha és ébresztő órák minden stylben gazdag választékban.

Különlegesség párisi bronz álló és utazó órákban, miniatúr női arany órák gyöngy és valódi gyémánt lánczokkal.

Párizsi iparművészeti tárgyak u. m.: virágtartók, asztali állványok, képkeretek, bor, sör és cognac készletek, girandolok, consoldiszek, író és dohánykészletek stb. pazar szép kivitel és igen mérsékelt árakkal.

Saját aranyművesi, vésnöki valamint most nagyobbított órásműhely a hol minden e szakmába vágó munkálatok és javítások a legjutányosabb árak mellet igen rövid idő alatt készítettnek.

